

Monumentnummer*: 513966

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **09 april 2001**
Kadaster deel/nr **82855/73**

Woonplaats* *Gemeente** *Provincie**
de Wijk De Wolden Drenthe

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
de Wijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Staphorst	AR			1375
Staphorst	AR			3653
De Wijk	G			1286
De Wijk	G			1285
De Wijk	G			536
De Wijk	G			542
De Wijk	G			262
De Wijk	G			602
De Wijk	G			841
De Wijk	G			533
De Wijk	G			293
De Wijk	G			285
De Wijk	G			601
De Wijk	G			504
De Wijk	G			543
De Wijk	G			977
De Wijk	G			883
De Wijk	G			881

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
De Wijk	G			1192
De Wijk	G			267
De Wijk	G			502
De Wijk	G			286
De Wijk	G			534
Meppel	O			520
De Wijk	G			603
De Wijk	G			540
De Wijk	G			531
De Wijk	G			538
De Wijk	G			880
De Wijk	G			264
De Wijk	G			539
De Wijk	G			266
De Wijk	G			268
De Wijk	G			535
De Wijk	G			505
De Wijk	G			541
De Wijk	G			537
De Wijk	G			1191
De Wijk	G			604
De Wijk	G			289

*Omschrijving***

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Dickninge. De aanleg bestaat uit een binnen- en een buitenpark. Waarschijnlijk is de aanleg van het binnenpark in landschapstijl gerealiseerd kort na de voltooiing van het classicistische huis in 1813. Het BINNENPARK in landschapstijl wordt omgeven door een gracht, in feite een aftakking van de Reest, en draagt een vrij gesloten karakter met een aantal zichten naar buiten. De gracht dateert uit de tijd van het klooster. Het BUITENPARK ten noorden van de Reest is eveneens door een watergang omgeven en bestaat uit een open grasveld omgeven door opgaand geboomte (zomereik, witte paardekastanje, beuk en gewone esdoorn). Het buitenpark is aan de noordzijde toegankelijk via een houten sierhek en aan de oostzijde via een houten bruggetje. Door beide parken loopt een rondwandeling, die op elkaar aansluiten bij het bruggetje. De structuur van de aanleg wordt gedragen door drie 17de-eeuwse lanen, die bij de toegangsbrug op de grens van binnen- en buitenpark (complexonderdeel nr. 5) samenkomen: de rechte met eiken in driehoeksverband beplante oprijlaan, die uitkomt op de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Schiphorsterweg, alwaar zij wordt gemarkeerd door een meervoudig stenen hekwerk met opschrift Dickninge Anno 1817; de zogeheten Koops-allee, de met dubbele rijen eiken beplante laan die loopt vanaf de toegangsbrug in noordwestelijke richting naar de boerderij 't Hogeland en de in noordoostelijke richting lopende enigszins gebogen eikenlaan die met een knik achter het huis Voorwijk langs loopt en eindigt bij de dorpsgrens van De Wijk. Bij de brug komt ook uit de halfverharde weg die via het eveneens tot Dickninge behorende tolhuis en de Beugelenbrug, naar het zuidwestelijk gelegen buurtschap Halfweg leidt. Tussen de lanen liggen nog enkele productiebossen, een hakhoutbos (onder meer zomereik) en enkele bosvakken met beuk en zomereik met slingerpaden, afgewisseld door weilanden. Een licht gebogen pad om het als een parkweide met solitaire bomen en boomgroepen aangelegde gazon, genaamd 'de Aanleg' leidt vanaf de toegangsbrug in zuidwestelijke richting naar het hoofdgebouw en in zuidelijke richting naar de voormalige boerderij 'Het Bouwhuis'. Het huis is ook bereikbaar via een slingerpad door het gazon. Links van 'de Aanleg' ligt een wandelbosje met heuvel waaromheen twee paden liepen, die thans zijn overwoekerd. Oostelijk van de boerderij ligt de rechthoekige gedeeltelijk ommuurde moestuin met vijver. Direct ten zuiden van de boerderij ligt de ijskelder. In de open ruimten voor en achter het huis legde de tuinarchitect Leonard A. Springer in 1910 respectievelijk glooiende gazons met bloemslingers en een bloementuin in de Nieuw Architectonische tuinstijl aan. Van deze geometrische aanleg resteren ten zuiden van het huis nog slechts enige elementen van het buxuspatroon, twee taxussen en enkele bloeiende heesters. Terzijde van het huis staat een monumentale solitaire rode beuk. Vanaf het huis loopt een vista in zuidwaartse richting met vrij zicht op het Reestdal. Langs de buitenrand van het BINNENPARK, parallel aan het riviertje de Reest, loopt een ruime slingerende wandeling rond het huis, waarin ook de boerderij 'Het Bouwhuis' met een deel van haar agrarische percelen met de moestuin is opgenomen. Vanaf het pad zijn verschillende doorzichten. Visserspoel. Deze aanleg was er in elk geval al in 1819, getuige het in de complexomschrijving aangehaalde reisjournaal. Kenmerkend voor de aanleg is het gebruik van sterk en minder sterk gebogen lijnen: binnen de omgrachting is sprake van zwak gebogen lijnen die in perspectief het meest natuurlijk aandoen; buiten de omgrachting is vooral gebruik gemaakt van zwak golvende paden. Een belangrijk deel van de aanleg wordt bepaald door zichtassen in het westelijk deel van het binnenpark. De assen vanuit het huis zijn gericht op de dienstwoning (Schiphorsterweg 42), de noordelijke toegangsbrug, het tolhuis, de rij beuken westelijk van het huis (nieuwe aanplant verstoort dit zicht), een punt zuidwestelijk van het huis naar de duiventoren, de zuidelijke brug, de heuvel aan de zuidzijde van het park. Ten westen van het park in landschapsstijl ligt het omgrachte buitenpark met een rondgaand pad om een wei- annex bouwland (de es). Het door singels en houtwallen omgeven pad heeft deels laanbeplanting van beuken en enkele solitaires (plataan en een 18de-eeuwse eik). Het pad leidt door een zogenaamd 'Kraaienbosje' van gemengd loofhout. Dwars over de es loopt een restant van de oude postweg van Antwerpen naar Groningen. De aanleg bestaat verder uit weiden en laat-18de-eeuwse productiebossen ('Tipbos'), die door twee rechte 17de-eeuwse lanen en enkele slingerpaden wordt doorsneden. Dit gedeelte mist de uitgesproken inrichtingskenmerken van het binnenpark. Beide parken lijken niet in relatie tot elkaar te zijn ontworpen.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de historische buitenplaats Dickninge is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de relatie met het vroeg-19de-eeuwse (1813) hoofdgebouw, dat door vormgeving en ligging een opvallend monumentaal laat-Empire element is binnen een hoogwaardige vroeg-19de-eeuwse aanleg (1813);
- vanwege de bij de buitenplaats behorende aanleg, bestaande uit een vroeg-19de-eeuws omgracht binnenpark in landschapsstijl met monumentale beplanting en wandelingen in en rond het park, en een buitenpark met drie 17de-eeuwse lanen en 18de-eeuwse bosvakken met restanten van slingerpaden;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege het voorkomen van een aantal waardevolle complexonderdelen die ruimtelijk en functioneel met het hoofdgebouw en de aanleg verbonden zijn;

- vanwege de hoge ruimtelijke en tuinarchitectonische kwaliteiten.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg